

Dinas a Sir Abertawe

Cofnodion Cyfarfod y **Panel Perfformiad Craffu - Addysg**

Ystafell Bwyllgor 6, Neuadd y Ddinas, Abertawe

Dydd Iau, 14 Tachwedd 2019 am 4.00 pm

Yn Bresennol: Y Cyngorydd L R Jones (Cadeirydd) oedd yn llywyddu

Y Cyngorydd(wyr)

C Anderson
L S Gibbard
L James

Y Cyngorydd(wyr)

A M Day
D W Helliwell
L J Tyler-Lloyd

Y Cyngorydd(wyr)

S J Gallagher
B Hopkins

Hefyd yn bresennol:

Y Cyng. J Raynor
Catie Parry
Emma Griffiths
Catrin Ford

Aelod y Cabinet dros Wella Addysg, Dysgu a Sgiliau
Iechyd Cyhoeddus Cymru (GIG)
Iechyd Cyhoeddus Cymru (GIG)
Iechyd Cyhoeddus Cymru (GIG)

Swyddog(ion)

Helen Morgan - Rees
Michelle Roberts

Pennaeth Cyflawniad a Phartneriaeth Addysg
Craffu

Ymddiheuriadau am absenoldeb

Y Cyngorydd(wy): M Durke, S M Jones a/ac M A Langstone
Aelodau Cyfetholedig(wyr): D Anderson-Thomas a/ac A Roberts
:

1 Datgeliadau o fuddiannau personol a rhagfarnol

Datganodd y Cyngorydd Mike Day gysylltiad personol ag eitem 4.

2 Gwahardd Pleidleisiau Chwip a Datgan Chwipiau'r Pleidiau

Dim

3 Cofnodion

Cytunwyd ar gofnodion a llythyrau.

4 Sesiwn Frifio ar y Fenter Ysgolion Iach

Roedd Catie Parry, Emma Griffiths a Catrin Ford o Iechyd Cyhoeddus Cymru'n bresennol yng nghyfarfod y panel. Rhoesant gyflwyniad a thrafodwyd y materion gyda'r panel. Nodwyd y prif bwyntiau canlynol:

- Clywodd y panel am y Fenter Ysgolion Iach yn Abertawe gan y cynrychiolwyr o Iechyd Cyhoeddus Cymru, pam y mae mor bwysig, y cynllun ysgolion iach ei hun a sut y mae'r cyfan yn cyd-fynd â'r Cwricwlwm i Gymru.
- Roedd y Cynghorwyr yn falch o glywed bod holl ysgolion Abertawe wedi defnyddio Menter Ysgolion Abertawe i lefelau gwahanol, gyda 12 ysgol yn Abertawe'n derbyn y Wobr Ansawdd Genedlaethol (GAG) sydd gyfwerth â 13% o ysgolion Abertawe. Cyflawnodd 99% o ysgolion gam 3 neu'n uwch. Mae 20% o ysgolion yn gweithio tuag at y GAG ar unrhyw adeg. Mae'r ffigyrau hyn i gyd yn fwy na thargedau cenedlaethol Llywodraeth Cymru ar gyfer y fenter. Clywsom fod y mwyafrif o ysgolion sydd wedi ennill y GAG o'r sector cynradd ond nid yw hyn yn golygu nad oes gwaith yn cael ei wneud mewn ysgolion uwchradd. Maent yn cymryd rhan yn y fenter ond nid ydynt mewn sefyllfa i ymgeisio am y wobr ar hyn o bryd. Sicrhawyd y panel bod y tîm iechyd cyhoeddus yn rhoi cymorth i unrhyw ysgol sydd efallai heb gymryd rhan yn llawn neu sydd wedi oedi yn y broses.
- Gofynnodd y Cynghorwyr faint o bwyslais sydd ar iechyd meddwl fel rhan o'r fenter hon. Roeddent yn falch o glywed bod iechyd meddwl a lles yn destun sylfaen yr adeiladir popeth arall ar ei ben ac mae'n sail i bwrpas y cynllun.
- Clywodd y panel am y data HAPPEN clir (O'r data Iechyd a Lles a gasglwyd gan Brifysgol Abertawe). Amlinellodd hyn rhai o'r heriau sy'n wynebu Cymru mewn perthynas ag iechyd a lles ein plant. Er enghraifft:
 - Mae gan 74.8% o blant dan 5 oed yn Abertawe bwysau iach ond mae gan 25.2% bwysau afiach.
 - 28% yn unig o'r plant a gymerodd ran yn yr arolwg oedd wedi nodi eu bod yn bwyta 5 dogn o ffrwythau a llysiau y diwrnod.
 - Ar gyfartaledd, bydd gan blentyn 5 oed sy'n byw yn Abertawe o leiaf un dant coll, dant wedi'i lenwi neu dant sydd wedi pydru.
 - Dangosodd data a gasglwyd gan Brifysgol Caerdydd hefyd (sef data SHRN) fod 44% o ddisgyblion ym mlynnyddoedd 7 i 11 yn bwyta un dogn o ffrwythau a llysiau neu fwy y diwrnod. Dangosodd hefyd fod 44% o ddisgyblion wedi nodi eu bod yn yfed alcohol.
- Roedd y panel yn cydnabod bod hyn yn dangos bod ein plant a phobl ifanc yn bwyta'r bwydydd anghywir a bod eu glanweithdra deintyddol yn wael. Clywsom fod modd atal hyn ac mae'n dangos yn glir pa mor bwysig yw'r gwaith a wneir gan Iechyd Cyhoeddus Cymru ac Ysgolion i fynd i'r afael â hyn. Cytunodd y Cynghorwyr fod gweithio gyda rhieni i annog arferion bwyta gwell hefyd yn allweddol.
- Clywodd y panel am ychydig o'r gwaith gwella iechyd gwych sydd ar waith mewn ysgolion yn Abertawe a chytunwyd â'r tîm iechyd cyhoeddus pan ddwedon nhw y dylid cadw'r mater hwn yn uchel ar yr agenda os nad ar y brig.
- Roedd y panel yn falch o glywed fod Cwricwlwm i Gymru 2022 yn gyffrous gan y bydd yn cyflwyno ffordd newydd o ddysgu ar gyfer ein plant a'n pobl ifanc, sef addysgu sgiliau wrth iddynt dyfu i fyny. Roedd y Cynghorwyr yn falch iawn y bydd Iechyd a Lles yn un o'r chwe maes dysgu a phrofiad a bydd ganddo statws cyfartal â'r 5 maes arall ar y cwricwlwm.

Diolchodd y panel i Iechyd Cyhoeddus Cymru am fod yn bresennol ac rydym yn edrych ymlaen at glywed sut y bydd y cwricwlwm newydd yn helpu'r agenda bwysig hon i symud ymlaen.

Roedd y Cynghorydd Jennifer Raynor, Aelod y Cabinet dros Wella Addysg, Dysgu a Sgiliau a Helen Morgan Rees, Pennaeth Cyflawniad a Phartneriaeth Addysg yn bresennol yng nghyfarfod y panel, a rhoesant adroddiad ysgrifenedig am sut y mae'r ysgolion yn mynd i'r afael â chamau gweithredu yn y cynllun gweithredu 'Cenhadaeth ein Cenedl' ar gyfer addysg, gan gynnwys cwricwlwm trawsnewidiol. I grynhoi, roedd yr adroddiad yn cynnwys y canlynol:

- Cynllun Cenhadaeth ein Cenedl ar gyfer gwella addysg a chynllun gweithredu
- Rôl Cyfarwyddiaeth Addysg Abertawe fel cynlluniwr a darparwr gwybodaeth effeithiol er mwyn galluogi ysgolion i wella deilliannau a lles dysgwr.
- Yr anghydraddoldebau sy'n wynebu dysgwyr diamddiffyn a'r gofyniad i hwyluso partneriaethau amlasiantaeth
- Hybu arweinyddiaeth sy'n ysbrydoli drwy bedwar diben craidd y cwricwlwm trawsnewidiol newydd
- Yr ymagwedd genedlaethol at ddysgu proffesiynol
- Ysgolion fel Sefydliadau Dysgu
- Yr ymagwedd broffesiynol gymysg a sut y mae'n datblygu yn Abertawe
- Gwella dysgu ar y lefel uchaf mewn dosbarthiadau'r chweched trwy Ganolfan Rhwydwaith Seren
- Ymrwymiad i gamau gweithredu cenedlaethol i leihau llwyth gwaith a biwrocratiaeth
- Newid y ffordd y caiff perfformiad yr ysgol ei fesur

Casgliad

1. Mae ysgolion Abertawe'n arddangos dealltwriaeth gref o'r newidiadau cymhleth yn y system addysg yng Nghymru ac fe'u cefnogir i reoli newid trwy gamau gweithredu strategol lleol a rhanbarthol.
2. Mae'r cydlyniant rhwng y blaenoriaethau rhanbarthol a lleol â'r camau gweithredu yn y cynllun Cenhadaeth ein Cenedl yn ddefnyddiol ac yn glir.
3. Ar hyn o bryd, mae ysgolion yn cael eu newid yn sylweddol. Mae datblygu ysgolion fel sefydliadau dysgu'n allweddol er mwyn eu cefnogi trwy'r newid.
4. Mae'r dulliau hanesyddol o werthuso perfformiad ysgolion yn newid a bydd mwy o bwyslais ar iechyd a lles emosiynol disgyblion nawr ac yn y dyfodol.

Mae'r pwyntiau a nodwyd yn y drafodaeth hon yn cynnwys:

- Dyma gyfle amserol i edrych ar sut y mae ysgolion Abertawe'n ymateb i'r her hon. Mae'n bwysig ein bod ni'n ystyried y sefyllfa bresennol a gallu ein hysgolion i wneud hyn.
- Mae angen i ni ddatblygu arferion asesu cadarn ar draws yr holl ranbarth ynghyd â chysondeb. Cydnabyddir bod Abertawe'n dangos asesiadau cadarn ond a ydynt cystal mewn rhannau eraill o'r rhanbarth?
- Dyma gyfnod anodd iawn i'r awdurdodau lleol a'r tîm craffu sy'n barnu safon addysg. Yn enwedig gan y bydd llawer mwy o bwyslais ar gynnydd dysgwyr unigol yn hytrach na data.
- Sut y mae'r ysgolion yn mynd i'r afael â rhoi'r cwricwlwm newydd a phopeth sy'n ymwneud ag ef ar waith. Bydd y Panel Craffu Addysg yn ychwanegu hyn at y rhestr o gwestiynau y maent yn ei defnyddio ar gyfer eu gwaith craffu ar ysgolion unigol.

- Sut y mae Estyn yn newid gyda'r cwricwlwm newydd. Bydd yn canolbwyntio'n fwy ar sgysiau ag ysgolion yn hytrach na barnau. Bydd hyn yn unol â'r adroddiad Donaldson diweddar am yr Arolygiaeth. Bydd Estyn yn sicrhau bod eu gwaith yn cefnogi'r cwricwlwm newydd. Bydd ymweliadau anfeirniadol y flwyddyn nesaf. Dilynr hyn gan fwch blwyddyn er mwyn rhoi cyfle i ysgolion gael hoe a mesur a phwyso'r sefyllfa. Yn dilyn hyn bydd y drefn arolygu'n wahanol, ac yn canolbwyntio'n fwy ar ymagwedd partneriaeth integredig er byddant yn parhau i arolygu ysgolion lle mae pryderon. Dyma gam cadarnhaol wrth symud ymlaen.
- Bydd ysgolion yn lleihau gwaith diangen. Gwerthusir meysydd penodol y mae angen i'r ysgol eu gwella yn fwy manwl yn hytrach na llunio llwyth o adroddiadau ar feysydd ehangach. Dylai hyn fod yn offeryn gwella mwy pwerus yn hytrach na chanolbwyntio ar ysgrifennu'r adroddiad i fodloni perfformiad mwy cyffredinol yn unig. Cytunodd y panel mai dyma'r ffordd ymlaen orau.
- Er y gall hyn fod yn her i rai ysgolion gan eu bod yn ymrwymedig i'r hen system o hyd, lle'r ystyrir bod adrodd am atebolrwydd yn bwysig o hyd, bydd angen cymorth a chefnogaeth arnynt i symud i ffordd newydd o weithio.
- Bydd yn bwysig sicrhau bod llywodraethwyr yn deall y cwricwlwm newydd a'r pwyslais newydd ar iechyd a lles emosiynol disgyblion. Bydd yn bwysig eu bod yn gofyn y cwestiynau iawn.
- Nid yw'r cwricwlwm newydd mor ragnodol, bydd rhai athrawon yn ffynnu yn yr amgylchedd hwn ond mae angen i ni gydnabod y bydd angen ychydig o gymorth ychwanegol ar rai er mwyn datblygu hyn yn llwyddiannus.
- Gofynnodd y panel am yr hyn sydd ar gael i'r disgyblion hynny sydd am ddilyn llwybr llai academaidd. Mae partneriaethau ag amrywiaeth eang o bartneriaid lleol er mwyn sicrhau ein bod ni'n cynnig profiad yn y byd gwaith gan gynnwys nifer o brentisiaethau. Mae'r Academi Prentisiaethau'n gweithio gyda chyflogwyr i ddatblygu cyfleoedd. Cytunodd y panel y gellir datblygu'r berthynas hon a'r cyfleoedd am brentisiaethau mewn amrywiaeth o rolau ymhellach. Tynnodd y Panel sylw at y cyfleoedd digidol nad oes ganddynt o reidrwydd lwybr academaidd ynghlwm wrthynt.
- Clywodd y Panel am y rhaglen adeiladu gadarnhaol 'Build me' gyda'r UCD a chynllun adeiladu Parc y Werin, sy'n cynnig deuddydd yr wythnos o gyfleoedd hyfforddiant mewn gweithgareddau adeiladu, sy'n cynnwys ymweliadau dan oruchwyliaeth a thrafodaeth am rolau gwahanol a'r sgiliau y mae eu hangen ar y safle.
- Roedd y Panel yn hapus gyda'r cynnydd a wneir yn Abertawe mewn perthynas â datblygiad y cwricwlwm newydd a'r ymrwymiad i ddatblygu Cenhadaeth ein Cenedl yma yn Abertawe. Hoffem dderbyn diweddariadau rheolaidd wrth iddo ddatblygu.

6 Cynllun Gwaith 2019 - 2020

Hysbysodd y Cynullydd y panel fod yr eitem a drefnwyd ar gyfer 13 Chwefror 2020 ynghylch Anghenion Dysgu Ychwanegol wedi'i symud i'r cyfarfod a gynhelir ar 19 Rhagfyr. Symudwyd yr eitemau a drefnwyd ar gyfer 19 Rhagfyr i 13 Chwefror.

Daeth y cyfarfod i ben am 5.30pm

**To/
Councillor Jen Raynor
Cabinet Member for Education
Improvement, Learning and Skills**

*Please ask for:
Gofynnwch am:*

Scrutiny

*Direct Line:
Linell Uniongyrochol:*

01792 637256

*e-Mail
e-Bost:*

scrutiny@swansea.gov.uk

*Date
Dyddiad:*

28 November 2019

BY EMAIL

Summary: This is a letter from the Education Scrutiny Performance Panel to the Cabinet Member for Education Improvement, Learning and Skills following the meeting of the Panel on 14 November 2019. It is about the Healthy Schools Initiative and the National Mission for Education

Dear Councillor Raynor,

Education Scrutiny Performance Panel – 14 November 2019

At our meeting on the 14 November 2019, we looked at two important issues in Education, Healthy Schools and our National Mission for Education, including a transformational curriculum. We would like to thank you and Helen Morgan Rees and also Catie Parry, Emma Griffiths and Catrin Ford from Public Health Wales for attending and discussing the issues with us.

Healthy Schools Initiative

We heard from the representatives from Public Health Wales about the Healthy Schools Initiative in Swansea including why it is so important, including the Healthy Schools Scheme itself and how it all fits with the Curriculum for Wales.

We were pleased to hear that all Swansea schools have engaged with the Swansea Schools Initiative to different levels, with 12 schools in Swansea achieving the National Quality Award (NQA), which equates 13% of Swansea Schools, with 99% of schools achieving phase 3 and above. We note that 20% of schools are currently working towards the NQA.

These figures all exceed the Welsh Government national targets for this initiative. We also heard that the majority of schools achieving the NQA are from the primary sector but this does not mean that work is not taking place in secondary schools, because they are engaged in the initiative but are not in a position to go for the award at present.

OVERVIEW & SCRUTINY / TROSOLWG A CHRAFFU

SWANSEA COUNCIL / CYNGOR ABERTAW

GUILDHALL, SWANSEA, SA1 4PE / NEUADD Y DDINAS, ABERTAW, SA1 4PE

www.swansea.gov.uk / www.abertawe.gov.uk

I dderbyn yr wybodaeth hon mewn fformat arall neu yn Gymraeg, cysylltwch â'r person uchod
To receive this information in alternative format, or in Welsh please contact the above

We were assured the Public Health Team are giving support to any schools that may not have engaged fully or who may have stalled in this process. We asked how much emphasis is being put on mental health as part of this initiative and were pleased to hear that mental health and wellbeing is at the heart of and underpins the scheme itself.

We heard about the stark HAPPEN data (Collected from Health and Wellbeing data by Swansea University). This outlined some of the challenges Wales faces in relation to the health and well-being of our children. For example:

- 74.8% of children under 5 years old in Swansea are a healthy weight but 25.2% are an unhealthy weight.
- Only 28% of children taking part in the survey reported eating 5 portions of fruit and vegetables a day.
- On average, a 5-year-old child living in Swansea will have at least one missing, filled or decayed tooth.
- Also from the data collected by Cardiff University (call the SHRN data) showed that 44% of pupils in school years 7 to 11 reported eating 1 or more portions of fruit and vegetables a day. It also showed 44% of pupils report drinking alcohol.

We recognised this does show that our children and young people are eating the wrong foods and many have bad dental hygiene. We heard that this is preventable and clearly evidences why the work of Public Health Wales and Schools in addressing this is so important. We did agree that working with parents to encourage better eating habits is also very important.

We were told about some of the excellent health improvement work underway in Swansea schools and we agreed with the Public Health Team when they said that this issue must be kept high, if not top of, the agenda.

We were encouraged to hear that the new Curriculum for Wales 2022 was exciting because it will introduce a new way of learning for our children and young people, teaching them skills they can grow up with. We were particularly pleased that Health and Wellbeing will be one of the six areas of learning and experience and will have equal status on the curriculum to the other five areas.

We thanked Public Health Wales for attending and we look forward to hearing how the new curriculum will help this important agenda issue progress.

Our National Mission for Education

We were interested to hear how schools in Swansea are addressing the actions in *Our National Mission* for education, including how they are preparing for the transformational curriculum. We felt that this was an opportune moment to look at how Swansea schools are responding to this challenge and we agreed with Helen when she said that it is important for us to take stock of where we are and what the capacity is in our schools to do this.

We recognise that this is a difficult period for local authorities, schools, governors and for scrutiny when looking to make judgements on the quality of local education, particularly through the change to more focus on progress of individual

learners rather than data. We felt that it was important to ensure that all school governors understand Our National Mission, the new curriculum and the greater emphasis on pupil emotional health and wellbeing. It will be important that both scrutiny and governing bodies ask the right questions of schools and the local education authority. We as a panel have therefore agreed to include a question when we speak with individual schools about how they are addressing the implementation of the new curriculum.

We heard about how Estyn is changing its inspection processes in line with the new curriculum, hearing that inspections will be more focused on conversations with schools rather than on judgements. Next year, there will be a series of non-judgemental visits that will be about dialogue with schools. This will be followed by a gap of a year to give breathing space and time to assess how this is working. Following this, the inspection regime will be different and more about an integrated partnership approach although they will still inspect schools where there are concerns. We felt that this was a positive move forward.

We were pleased to hear about the deeper self-evaluation in specific areas concentrating on where schools need to improve, rather than reams of reports on wider performance. We heard that this should be a more powerful improvement tool. We were told that moving to this new way of working might be a challenge for some schools, as they are still committed to the older system, where accountability reporting is firmly embedded.

We understand the New Curriculum is much less prescriptive and that some teachers will thrive in this new environment, although we do recognise that some will find this more challenging and will need more support to progress with this successfully.

We asked what there is available for those pupils who would like to follow a more non-academic route and heard that there are partnerships with a wide range of partners locally designed to ensure we are offering experience in the world of work including a number of apprenticeships. We agreed that this relationship building and the opportunities to develop apprenticeships in a variety of roles to be important and could be developed further. We believe that digital and construction industry opportunities, that do not necessarily have an academic route attached to them, could be particularly important for Swansea.

We were pleased with the progress being made in the development of *Our National Mission* here in Swansea along with the work that happening to prepare for the implementation of the new curriculum.

We welcome your thoughts on any of the issues raised in our letter but on this occasion do not require a formal written response.

Yours sincerely,

COUNCILLOR LYNDON JONES

Convener, Schools Scrutiny Performance Panel

✉ Cllr.lyndon.jones@swansea.gov.uk